

PREDIKAN PÅ MIDFASTOSÖNDAGEN DEN 16/3 1980

I DANDERYDS KYRKA (HHN).

TEXT LUK 14:43-50

PSALMER: 79:1-2, 202:1-3, 206:4, 80:6.10, 94:-, 76:8.

Vi ställer ofta frågan, hur det ska gå med Guds sak i vår värld, hur trons framtid ska gestalta sig. Vår text berättar om trons öde i världen. Hotet kommer utifrån, från fiender med makt, "svärd och stavar". Ännu större är faran inifrån. Tolv apostlar hade Jesus valt ut. En utav dessa "kyrkans stöttepelare" gav honom en kyss i natten, ett liturgiskt beteende med djup innebörd. De övriga elva var inte heller de passiva. De flydde bort från faran.

Inte ett ord sägs i texten om hur det kändes när detta skedde. Berättelsen återger ett yttre skeende, som om en kamera hade tagit bilden. Bara förloppet, ingen kommentar.

Detta förlopp är begynnelsen till trons seger. Ur detta föds Golgata och Påsk; en fontän som ännu idag bevattnar hela världen. Så fick också det gamla Israel hälsa, bröd och liv ur den onda handling som Jakobs söner, även de elva till antalet, begick då de kastade sin broder, Josef i en brunn, att dö. Gud arbetar långt nere i djupen. Sina skönaste klenoder lyfter han upp ur gravar, ur brunnar utan vatten, till synes utan vatten. Men när källådern springer fram, då strömmar Livet ur graven.

Detta budskap är, med allt sitt mörker (ty texten är ju nattsvart), en grundval för vårt Mod att leva: vi behöver ständigt, i alla svårigheter, återvända till sådana djup. Det gäller alla. Inte bara övertygade kristna (naturligtvis är det framför allt viktigt för oss), utan alla kan hämta styrka ur Israels mörker, som blev ljus, och ur sveket mot Jesus, som blev seger.

Ja, alla, som för en kamp, behöver livsmod i kampen och alla frestas, i vår tid mer än förr tydligt, att hämta sitt mod ur framgång, ur synliga succéer. Vilket betyder: yttre bakslag knäcker livsmodet, omedelbart; över en natt är hoppet förlorat. Äldre generationer kunde kämpa i motvind hela livet och ändå tro på sin sak. Finns det något värre bakslag för en som sår och planterar än Vintern, nervissnandet, avlövnningen, kylan, snön, den frusna marken, isarna? Och det är då livets explosion förberedes, nere i mörkret, nere i mullen. Detta visste man förr i världen, man såg det varje år för sina ögon, i vardagen. Vi med vår tekniska civilisation har förlorat kontakten med verkligheten: vi menar att effekten, resultatet, ska komma på minuten, helst på sekunden, så snart vi har tryckt på knappen - annars är det något fel på hela livsapparaten! Men det är inget fel, det är fel på oss. Vi ser inte och vi tror inte.

Nu kan det tyckas som om vi förde att ganska ytligt, materiellt resonemang, grundat på jordbruk och på årstidernas växling, sådd och skörd. Och det är sant, resonemanget är nästan pinsamt jordiskt och vardagligt. Men det är genom denna närhet till jorden som vi kommer nära Jesus, den verkliga Jesus, sådan som han var, innan vi gjorde om honom till en person med luftiga tankar högt uppe ovan molnen. När han skall tyda sitt eget liv, tillgriper han just

sådd och skörd, gång på gång, "Om vetekornet inte dör, så händer ingenting. Det måste ner i mullen för att något ska hända." Och detta "ner i mullen", det ser kärvt ut när det sker - men det är Liv i djupet, såsom det är liv i denna förräderitext av händelsen i natten, kyssen som signal åt sveket - och flykten, apostlarnas flykt. Därigenom var det rätta Vetekornet nu isolerat och ensamt, berett att falla. Därur - och endast därur - skulle det komma SKÖRD, i hela världen.

Och det har det gjort. Det pågår än. Jesus Kristus är levande och ger sig själv åt oss, "i all vår strid, i all vår nöd", han ger sig själv såsom BRÖD att leva av och VIN att glädjas vid. Det sker idag, här i Danderyds kyrka, och det finns skäl att tänka på detta just på Midfastosöndagen, denna dag, då överskriften över alla texter är två ord: LIVETS BRÖD. När den kristna församlingen var ung och fortfarande kände värmen från Kristi kropp (han hade nyss gått omkring här på jorden), då kunde man ju på ett enkelt och naturligt sätt hålla samman allt detta som vi här har talat med varandra om.

Låt oss lyssna till dem, dessa som var prövade under hårda villkor och som ändå bevarade tron och orkade se framåt! "Liksom vinrankan, (så hette det då), rotad i jorden bär frukt i sin tid, och liksom vetekornet, kastat i jorden och upplöst, uppstår - och allt blir bröd och dryck åt oss, så lever också vi beredda på undergången och just så beredda på Livet." I dopet är vi döpta till att bli begravna med Honom, som döden inte har makt att hålla kvar i mörkret, begravna med Honom som lever i evighet. Och i Nattvarden kommer han till oss, ständigt på nytt, inte fjärran från vår nöd och våra nederlag, nej, mitt inne i detta kommer han till oss. Därför nämnes varje gång då brödet brytes, varje gång, i alla folk, på alla språk, genom årtusendenes lopp, denna händelse som vår text idag, brutalt talar om: "I den natt han vart förrådd, tog han Brödet, bröt det, gav...." Vi, som tar emot, äter och dricker, med blicken riktad framåt, vi är inne i växandets process. Med våra skador kommer vi, med problemen, med den ännu inte helt botade ångesten, fram till altaret, fram till Honom, som har passerat det värsta och som nu ger sig själv, i bröd och vin, ger sig själv och därmed Framtid.

Detta är inte något för bara kristna människor. Varenda kämpande människa, som har en övertygelse om något (och det har alla, annars kan man inte leva), varenda människa behöver Livsmod och hon behöver det särskilt när det som för henne är dyrbart krossas (och det mänskligt dyrbara krossas dagligen, runt omkring oss, hos människa efter människa). Att liv som spirar fram ur död ger en liten droppe livsmod: ett träd som slår ut, en bäck, ett vatten som rinner, ett barn som leker, mitt i djävulskapet bara leker...

En sådan källa till livsmod för världen är den nattvardsfirande församlingen. Även när man inte själv tänker gå fram, kan man stanna och åse andras nattvardsfirande, denna måltid som i synlig form, i bild för ögat, visar vad EVANGELIUM är.

"Där sitter han. Jag vet hur han har det. Men nu reser han sig upp och går fram. Han har inte släppt taget, fortfarande ser han framåt. Och där är hon! Ja, att hon orkar! Men nu knäfaller han därframmer, lastar liksom av sig bördan." Att på detta sätt delta i andras nattvard utan att

själv gå fram, det kallades förr "Framställandet" av nattvarden. Även om jag i mitt inre är långt borta och kanske misströstar på en liten, mycket jordisk punkt av tillvaron, en punkt som inte alls har med "religion" att göra (tycker jag), även om det är så, kan jag hämta kraft, "bröd" att leva av, ur åsynen av allt liv som sträcker sig ut ur mörkret och väntar på MORGONEN.

Ett mörker återstår för oss alla, det oundvikliga. I allt annat är vi ojämlika. Döden är den enda punkt i tillvaron, där jämlikheten är totalt genomförd. Om den punkten säger Jesus Kristus att den är MORGON. "Jag är den klara morgonstjärnan. Den som törstar, han får komma. Ja, den som vill, han får ta livets vatten för intet."

Låt oss bedja.

O Gud, vi tackar dig för Jesus Kristus och för att Han har gått igenom allt, plågan och sveket och smärtan och döden. När vi kommer till vår yttersta punkt, då är Han redan där, före oss, med sin Segev. Giv oss tålamod i all nöd och giv oss TRO! Dig vare ära i evighet. I Faderns och Sonens och den Helige Andes namn. Amen

7 F: S o. S: S o. d. H. A-S Namn

Midfaststondagens Medrikotext,
andra ärgången, serie 2, står
hos Markens i kapitel 14. Den
handlar om Förrädaren, Judas
Iskariot, och betyder så:

"Medan Jesus ömnen
talade till de 3 lärjungarna
i Gelsemane, kom Judas, en
av de 12, och jämte honom en
folkläkare med svärd och låvar,
utsänd från översteprästens
och de skriktade och de äldste.
Förrädaren kunde komma över-
ens med dem om ett löd och
sagt: "Den som jag kysser, han
är det, honom ska ni gripa
och föra bort under säker
bevakning." När Judas var kom
fram, gick han rakt emot
Jesus och ropade: RA RB i
och kyssite honom, härligt. Då
gryps de Jesus och tog honom
att fånga."

Brev: Danderys kyrka
Midfaststondagen (6 mars
1980 (H. H. N))

Text II års (alt.): ^{Mak.} Luk.

14: 43-50

Psalmen:

79: 1-2

202: 1-3

206: 4

80: 6-10

94

76: 8

① Jesus talade till dem, han sade:
"Såsom mot en rövarare har Ni
gått ut, med svärd och stavar,
för att fånga in mig. Vorende
dets jag, jag varit mitt i bland
er i helgedomen och klätt och
underirist, utan att Ni bear
gripit mig. Men — i kejsrens
skulle ju fullbordas."

Idå övergav de
konom. Alla de flydde sin
väg.))

Detta är Guds ord.
Hans ord är sanning. Amen.

Vi ställer ofta frågan:
hur det ska gå med Guds rik,
vår värld, hur tronns framtid
ska gestalta sig. Vår text be-
rättar om tronns öde i världen.
Kölet kommer utifrån, från försen-
del med makt, svärd och stavar.
Ännu större är faran utifrån.
Tolv apostlar hade Jesus valt

②
et. En utav dessa "kyrkans"
stötspelare" gav honom en keys
i natten, ett liturgiskt be-
de med gjup i melisid. De cir-
vigar elva var inte tullen de
passiva. De flydde. Bort från
faran."

Inle ett ord sägs: "Det-
ten om hur det händer när oer-
ta skedd. Berättelsen återger ett
yftre skeende, om ~~en~~ en ka-
mera hade tagit bilden. Bara
förloppet, ingen kommentar.

Detta förlopp är be-
gynnelsen till tronns seger. Ur
detta förs Golgata och Påsk
en föntem som ämnar idag be-
vattnar hela världen. Så fick
och så alla gamla Israel
③ Bröd och vin ur den andra
handling som Jakobs söner,
~~och~~ de elva till antalet, be-
gick då de kastade sin broder,

③

Josaf, i en brunn, att dö. End är -
betar långt nere i djupen. Sina
skönaste bländor lyfter han upp
ur grottan, ur brunnar utan
vatten, till synes utan vatten. Men
när kalladem springer fram, då
strömmar livet ur ^{grottan} grottan.
Dettas är, med allt
sitt mörker (ty texten är ju
nattvar), en grundval för
värt Mod att leva: vi be-
höver ständigt, i alla stans-
heter, stenvävar ^(samma djup) ~~text~~ ^{text}. Det
gäller alla. Jule bara över-
stygade kristna. (Naturlydri
ar det för a. vilkigt för oss) u-
tan alla kan hämta styrkan ur
Israels mirakel, som blev Guds,
som blev seher mot Jerus,
som blev seger.
Ja, alla, som för
en kamp, behöva livsmot i kam-

④

pen och alla frestas, i vår tid mer
än för tygligen, att hämta sitt mod
ur framgång ^{yttr} ur synliga succées.
Vilket begges: strålslog knäcker liva
Mudet, omedelbart; även en natt är
hoppat förlorat. Aldre generatis-
abr kunde kämpa i motvind hela
livet och ändå tro på sin sakt. Frams
det näst värre buktas för en som
står och plakteras än Vintern, nor-
vissnandet, a. lörningen, tyglan, svär,
den fruma marken, isterna? Och
det är då livets explosion färlig-
redes, nere i mörkret, nere i
mullen. Detta visste man för
i världen, man sås det varje år för
sina ögon, i vardagen. Vi med
vår tekniska civilisation kan för-
lurat kontaktat med verkliga-
heten: vi menar att effekten, re-
sultatet, skä komma på minin-
ten, ^(skä) så snart ^(på skandens) er har tryckt pre

(5)

knappen — annars är det väldigt fel på hela livsapparaten! Men det är inget fel, det är fel på oss. Vi ser inte och tror inte.

Nu kan det tyckas som om vi förde ett ganska ytligt, materiellt reskemans, ~~läsa~~ grundat på jordbruket och på arslidernas värling, sädd och skörd. Och det är sant, resorneringen är nästan pinerant jordiskt och vardagligt. Men det är genom denna närhet till jorden som vi kommer nära Jesus, den verkliga Jesus, sådan som han var, innan vi gjorde om honom till en ~~person~~ nos luftig — tankbar tigt typen utan voluer. När han skall tyda sitt eget liv, tillgripes han just sädd och skörd, gång på gång. "Om vetebrönet inte

(6)

skär, så händer i efterling. Det måste ner i Mullen för att växa i skå hävra. "Och detta ner i Mullen", det ser härt ut när det sker — Men det är liv i djupet, såsom det är liv i denna fjärraderitet om hävdaren i natten, ryggen som signal åt sellet — och flykten ^{för ryggen} apoteker-nas flykt. ~~Det~~ ^{Det} är det rätta Vetebrönet ^{det} tolerat och överlevt, berett att falla. Därav — och ~~fakta~~ ^{emest} därav — skulle det komma SKÖRD, hela världen.

Och det kan det göras. Det möjar är Jesus Kristus är levande och ger sig själv åt oss, i all vår strid, i all vår nöd, han ger sig själv till som BRÖD att leva av och VIN att glädjas vid. Det sker idag, här i Lundaryd kyrka, och det finns skäl att

9

tar smut, äter och dricker,
med beiden rikligt framåt, or
är inne i växandets process.
Med väsa klarar skinnar vi,
Med mullemer, med den ann
icke helt båtade ängsten, från
till altaret, från till Koron,
Som har passerat det värsta
och vin, ges till själ, i bröd
med framfick.

Detta är inte när-
got case för kristna män-
niskor. Vorenda kämpande män-
niska, som kan en övertygelse
om något [och det kan alla, an-
vars kan man inte bara], vorenda
fäddan nävriska bekräver fides.
Med och hon bekräver det när-
stätt var det som för henne är
därbart krossas [och det märk-
ligt dyrbare hennes dofligan,

10

rent omhugning oss, hos nävriska
efter nävriska. Allt till som
spisar fram in i öd ger en
hiten droppe liksom: ett
bröd som slår ut, en bäck, ett
vatten som rinner, ett barn
som leker, mitt i självet
bara leker.

En sådan källa följ
liksom för världen är den
nattnordfärdse församlingen.
Aber när man inte själv lär-
ten gå fram, kan man fläms
och äse andra nattnordfi-
ranse, denna mållor som i
fylig barn, i bild för ögat,
visar till VANGEL i VM för.

"Lär siter han. Jos
vet hur han har det. Men nu
reser han sig upp och går fram.
Han har inte släppt leger, fort.
Förande till kan framåt. Oa där

(11)

är hon! Ja, att hon orkar?
 Men m. Använd faller hon därfram-
 me, lastar liksom av sig bö-
 den. "Att ni detta sätt delta i
 andras habbar utan att själva
 gå fram, det kallades förs
 "Från stället" av Matt-
 vorden. Men om i ^{ett} ^{ivert} ^{var} ^{en} ^{läs} ^{cept}
 Carta och kaveln mistrostas
 på en liten, mycket jordiskt
 punkt av tillvaron, en punkt
 som inte alls har med "religion"
 att göra (tycker, ^{is}), även om
 det är så, kan i "känne brufs,
 "bröd" att leva av, ur å-
 synen om allt liv som kräcker
 sig ut ur mörkret och väntas
 på MORGONEN.
^{störst}
 Ett mörker ~~störst~~
^{och} ^{alla}, det oöverdörliga,
^{och} ^{allt} ^{om} ^{mat}
~~störst~~ är vi ojämlika. Dr-

(12)

den är den enda punkte i liv-
 varon, där jämlikheten är
 totalt genomförd. Om den
 punkten sägs Jesus Kristus
 att den är MORGON. "Jag
 är den klara morgonstjärnan.
 Den som törlar, han får kom-
 ma. Ja, den som vill, kan får
 ta livets vatten för i det."

L. o. C.

O Gud, vi tackar dig för
 Jesus Kristus och för att han
 har gått igenom allt, plågor
 och nöd och smärta och
 död, ~~och~~ När vi kommer
 till vår yttersta punkte, där
 han redan där, före oss,
 med sin Seger. ^{och} ^{oss} ^{läs}.
 Med i all nöd ^{och} ^{RO!} ^{Dig}
 vare ära i evighet. I Faderns
 och Sörens och den Helige Andes
 namn. Amen.